

Smernica

Ústrednej knižnice Slovenskej akadémie vied, verejnej výskumnej inštitúcie, o rozpočtových pravidlách a rozpočtovaní

č. UKSAV/116/A.3./2026

Názov organizácie:	Ústredná knižnica Slovenskej akadémie vied, v. v. i.
Názov interného predpisu:	Smernica Ústrednej knižnice Slovenskej akadémie vied, verejnej výskumnej inštitúcie, o rozpočtových pravidlách a rozpočtovaní, č. UKSAV/116/A.3./2026
Vzor vypracoval:	Slovenská akadémia vied
Dátum vyhotovenia:	marec 2026
Dátum schválenia DR:	31. 3. 2026
Dátum schválenia SR:	18. 4. 2026
Dátum schválenia riaditeľ:	18. 4. 2026
Účinnosť od:	22. 4. 2026

marec 2026

Ústredná knižnica Slovenskej akadémie vied, v. v. i.
Klemensova 19, 814 67 Bratislava 1

Preambula

Definuje interné pravidlá pre tvorbu, schvaľovanie, čerpanie a monitoring rozpočtu inštitúcie, v súlade so zákonmi upravujúcimi hospodárenie verejnej správy a špecifikami Ústrednej knižnice SAV, v. v. i.

Kvalita prognóz a ich hodnotenie vychádza z prognóz Komisie a nezávislých orgánov. Hlavným účelom porovnávania prognóz Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., s prognózami Komisie (**Európska komisia**) a nezávislých orgánov (**Národná banka Slovenska** alebo **Rada pre rozpočtovú zodpovednosť**) je zabezpečiť, aby rozpočtové plány Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., boli **realistické**, zohľadňovali širší ekonomický kontext a aby boli v súlade s transparentným a zodpovedným finančným riadením.

Článok I

Všeobecné ustanovenia a účel smernice

- (1) Táto Smernica o rozpočtových pravidlách a rozpočtovaní (ďalej len „smernica“) je interným predpisom Ústrednej knižnice SAV, verejnej výskumnej inštitúcie (Ústredná knižnica SAV, v. v. i.), vydaným v súlade s **Opatrením Predsedníctva Slovenskej akadémie vied** o vydaní vzorového: „*Súboru odporúčaných smerníc a predpisov pre verejné výskumné inštitúcie v zakladateľskej pôsobnosti Slovenskej akadémie vied*“, [Uznesenie č.151.C: Predsedníctvo SAV/2025, Opatrenie predsedu SAV č. 06313/2025 zo dňa 24. novembra 2025].
- (2) Účelom tejto smernice je stanoviť interné pravidlá pre tvorbu, schvaľovanie, čerpanie, monitorovanie a vykazovanie rozpočtu Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., s cieľom zabezpečiť transparentné, efektívne, účelné a hospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami.
- (3) Smernica zohľadňuje princípy a požiadavky kladené na rozpočtové rámce členských štátov Európskej únie, najmä v súvislosti so **SMERNICOU RADY (EÚ) 2024/1265 z 29. apríla 2024**, ktorou sa mení smernica 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov.
- (4) Rozpočtovanie Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., sa riadi touto smernicou a platnou legislatívou Slovenskej republiky, najmä:
 - Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
 - Zákon č. 243/2017 Z. z. o verejnej výskumnej inštitúcii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (najmä § 24 a nasl. o hospodárení VVI a § 29 a nasl. o nakladaní s majetkom VVI),
 - Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov,
 - Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
 - SMERNICA RADY (EÚ) 2024/1265 z 29. apríla 2024, ktorou sa mení smernica 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov,
 - ďalšími súvisiacimi všeobecne záväznými právnymi predpismi SR a internými predpismi Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., a zakladateľa SAV.

Článok II Princípy rozpočtovania

- (1) **Viacročný rozpočtový výhľad (strednodobé rozpočtovanie)** – rozpočtovanie Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., sa zakladá na strednodobom rozpočtovom výhľade trvajúcim minimálne tri roky, ktorý presahuje ročný rozpočtový kalendár; ročné rozpočty Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., musia byť v súlade s vnútroštátnymi strednodobými rozpočtovými cieľmi SAV ako zakladateľa a širšieho sektora verejnej správy.
- (2) **Akruálny princíp ako základ** – rozpočet Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., sa zostavuje na akruálnom základe, čo znamená, že primárne plánujeme a riadime náklady a výnosy, nie len príjmy a výdavky; to zabezpečuje komplexný a verný obraz hospodárenia.
- (3) **Programové rozpočtovanie** – Ústredná knižnica SAV, v. v. i., uplatňuje programové rozpočtovanie¹, kde sa finančné prostriedky priradujú k jasne definovaným programom, aktivitám a projektom namiesto čisto riadkových položiek.
- (4) **Riadenie založené na výsledkoch** – rozpočtové plánovanie a monitoring sú zamerané na dosahovanie konkrétnych cieľov a výsledkov; ciele programov a projektov sú definované v súlade s princípmi S.M.A.R.T. (špecifické, merateľné, dosiahnuteľné, relevantné, časovo ohraničené), aby sa zabezpečila jasná súvislosť medzi vynaloženými prostriedkami a dosiahnutým vedeckým a spoločenským dopadom.
- (5) **Viacročný rozpočtový výhľad** – rozpočtovanie sa zakladá na strednodobom výhľade minimálne na tri roky, aby sa zabezpečila dlhodobá udržateľnosť a strategické plánovanie.
- (6) **Transparentnosť a kvalita dát** – Ústredná knižnica SAV, v. v. i., dbá na transparentné vykazovanie a zabezpečuje kvalitu údajov; prispieva k zostavovaniu spoľahlivých štatistík pre verejnú správu na akruálnom základe v súlade s požiadavkami ESA 2010.
- (7) **Hospodárnosť, efektívnosť a účelnosť** – všetky rozpočtové operácie musia tieto princípy dôsledne dodržiavať.
- (8) **Riadenie rizík** – rozpočet zohľadňuje identifikované riziká (finančné, operačné, makrofiškálne, vrátane tých súvisiacich so zmenou klímy) a opatrenia na ich zmiernenie.

Článok III Zodpovednosti v procese rozpočtovania

- (1) **Riaditeľ Ústrednej knižnice SAV, v. v. i.** – zodpovedá za celkové riadenie a schválenie rozpočtu Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., a jeho súlad s legislatívou a strategickými cieľmi.
- (2) **Riaditeľ Ústrednej knižnice SAV, v. v. i.** – pripravuje návrh rozpočtu, zabezpečuje monitoring a vykazovanie plnenia rozpočtu, a to v spolupráci s Centrom spoločných činností SAV, v. v. i., organizačná zložka THS OSV v Bratislave.

¹ programovú štruktúru pre VVI určuje správca rozpočtovej kapitoly ŠR – SAV (§ 5 ods. 1 zákona č. 133/2002 Z. z.)

- (3) **Vedúci organizačných útvarov/projektov** – zodpovedajú za tvorbu rozpočtových požiadaviek pre svoje programy/projekty s definovanými S.M.A.R.T. cieľmi; zodpovedajú za dodržiavanie schváleného rozpočtu a dosahovanie cieľov.
- (4) **Všetci zamestnanci Ústrednej knižnice SAV, v. v. i.,** sú povinní dodržiavať rozpočtovú disciplínu a postupy schvaľovania výdavkov.

Článok IV

Proces rozpočtovania

(1) Tvorba návrhu rozpočtu:

- a) proces začína výzvou ekonomického oddelenia na predkladanie rozpočtových požiadaviek,
- b) vedúci útvarov/projektov predkladajú požiadavky na aktuálnom základe, definujú predpokladané náklady (fixné a variabilné) a očakávané výnosy pre svoje programy/projekty; jasne špecifikujú zdroje financovania (výnosy z vlastnej činnosti, dotácie, granty, transfery),
- c) požiadavky obsahujú definované S.M.A.R.T. ciele a popis aktivít pre dosiahnutie týchto cieľov,
- d) návrh rozpočtu Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., sa zostavuje ako komplexný dokument všetkých nákladov a výnosov, členený na programy/projekty a hlavnú/ekonomickú činnosť.

(2) Schvaľovanie rozpočtu:

- a) zostavenie rozpočtu, návrh jeho zmien a ich predloženie na rokovanie Správnej rady Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., zabezpečuje riaditeľ Ústrednej knižnice SAV, v. v. i.; rozpočet a jeho zmeny schvaľuje Správna rada Ústrednej knižnice SAV, v. v. i.,
- b) ak Správna rada Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., neschváli predložený návrh rozpočtu na nasledujúci kalendárny rok ani do konca marca tohto kalendárneho roka, Ústredná knižnica SAV, v. v. i., hospodári podľa rozpočtu, ktorý jej určí zakladateľ – SAV,
- c) ak Správna rada Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., návrh rozpočtu schváli dodatočne, Ústredná knižnica SAV, v. v. i., hospodári ďalej podľa takto schváleného rozpočtu².

(3) Čerpanie a monitoring rozpočtu:

- a) všetky výdavky Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., musia byť v súlade so schváleným rozpočtom a internými smernicami,
- b) ekonomické oddelenie zabezpečuje priebežný monitoring plnenia rozpočtu a evidenciu čerpania prostriedkov podľa programov a projektov,
- c) pravidelné reporty o plnení rozpočtu sa predkladajú riaditeľovi Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., vedúcim útvarov/projektov a **hodnotí sa dosahovanie stanovených S.M.A.R.T. cieľov.**

(4) Zmeny rozpočtu – významné zmeny vyžadujú schválenie oprávnenými orgánmi.

(5) Vykazovanie – Ústredná knižnica SAV, v. v. i., zabezpečuje včasné a pravidelné vykazovanie finančných údajov z rozpočtu pre zakladateľa – SAV, poskytovateľov grantov a Európsku komisiu, so zameraním na plnenie požiadaviek ESA 2010 a nariadenia (EÚ) 2024/1263.

² § 24 ods. 2 až ods.3 zákona č. 243/2017 Z. z.

Ústredná knižnica Slovenskej akadémie vied, v. v. i.
Klemensova 19, 814 67 Bratislava 1

Článok V

Kvalita prognóz a ich hodnotenie

- (1) Rozpočtové plánovanie Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., sa zakladá na realistických prognózach, ktoré sú porovnávané s prognózami zakladateľa – SAV a nezávislých orgánov.
- (2) Významné rozdiely v prognózach sú riadne vysvetlené.
- (3) Prognózy sú pravidelne, objektívne a ex post hodnotené, pričom výsledky sú zverejňované a zohľadňované v budúcich prognózach.

Článok VI

Záverečné ustanovenia

- (1) Táto smernica nadobúda platnosť dňom schválenia riadiacimi orgánmi Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., (viď titulný list smernice) a účinnosť dňom zverejnenia na webovej stránke Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., na <https://uk.sav.sk>.
- (2) Zmeny a doplnenia tejto smernice môžu byť vykonané len písomnou formou a schválené riadiacimi orgánmi Ústrednej knižnice SAV, v. v. i.

Mgr. Michal Sliacky v. r.
riaditeľ Ústrednej knižnice SAV, v. v. i.